

PERIÒDICH VFMELL

¶ SALUT PÚBLICA ¶ INTERESSOS POPULARS ¶ ARTS Y LLETRAS ¶

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ : Ronda de la Universitat, 96. BARCELONA

LA TRAMONTANA

al tornar á la llum pública, saluda, avans que tot, á la premsa de tota Espanya, y en particular á la democrática, aixís com á tots los amants del progrés y de la terra catalana.

També saluda, cumplint ab gust un deber de gratitut, á tots aquells amichs y col·laboradors que tantas mostrats de apreci'ns donaren ab motiu del nostre contratemps ab la lley de Imprenta.

LA REDACCIÓ

TORNEMHI

Ja es vell lo molt que 's diu á Catalunya: Tornemhi que no ha estat res.

LA TRAMONTANA, després de vint setmanas de tenir que callar, gracias á la ditxosa lley de Imprenta feta per Cánovas y aplicada per Sagasta, torna avuy á lluhir son garbo per la nostra benvolguda terra catalana, ab la divisa de *Tornemhi que no ha estat res.*

Moltas son las cosas que han succehit en lo transkurs dels cinch mesets que hem tingut de estarnos muts.

Encara que molt per alt, val la pena de fer un xich de historia.

Poch després de haber suferit l'empaig de lley de imprenta que va deixarnos sense paraula, va caure sobre 'l país una plaga pitjor que un inglés mal criat: Las novas tarifas de subsidis.

Y com ja diu lo ditxo que una desgracia may ve sola, com si no fos prou lo rebombori de las ditxosas contribucions, s'arma la gresca del Tractat de Comerç, y ja 'm teniu la pobreta Espanya feta lo mercat de Calaf, ó un teatro de boigs, representanhi 'l govern y 'l país lo paper de Sogra y Nora.

Aixó no es nou.

No sé per qué, pero lo cert es que tots los governs, á Espanya per lo menos, fan sempre tot alló que menos volen los catalans.

Lo govern que cobra, juga y mana, may está conforme ab lo que paga, creu y reb. Me sabrian dir, estimats lectors per qué succeheix aixó, y cóm es que aquestos interessos no poden may armonisarse?

Jo ja 'ls ho diria, pero la veritat, després de vint setmanas d'estar á la ombra, no es cosa de tornar á relliscar desseguda.

Y aixís deixemnos de fibsoffias qu'entabanan lo cap, y aném á lo present.

Som al mes de Maig, lo mes de la poesia, lo mes de las flors.

Estém en plena primavera y tot brota y pren nova vida.

Fins la sanch bull més, s'escalfa 'l cap, y devegadas un agafa més salut de la que necessita pera no estar malalt.

Y aquesta primavera es una de las que portan bullida extraordinaria, sobretot en Catalunya.

No cal sino sortir de casa pera convencers de lo que dich.

La Rambla y 'ls carrers de Barcelona semblan uns camps de rosellas. Tal es l'efecte que fan los molts milers de barretinas que com bandera de combat pacífich coronan las testas dels molts fills de Catalunya que per aquest medi protestan de las injurias é insults que desde la terra del pan y toros nos llensan tots aquells que en tota sa vida no han produhit res útil y que sols serveixen per campársela fent política, tenint per ideas fixas lo qui 'n dona mes, y adorant no mes que al rey del mon: lo badell d'or.

Per molts altres pobles del antich Principat comensan també á usar la barretina indistintament, y sembla que aquesta típica prenda está destinada á fer forrolla.

LA TRAMONTANA ho celebra de valent, y aixó li donará novas forsas per anar bufant de valent á tot bitxo que s'ho mereixi, siga gran ó siga xich, siga lleig ó siga guapo y siga pobre ó siga

rich, que ja en la passada campanya acreditá la marca tramontanesca bufant de fort y ferm tot lo digne de ser escombrat.

En lo mon hi ha molta bruticia y es veritat moltas vegadas que no 's pot matar tot lo que es gras, pero de lo que la lley permeti y 'l nostre entendre alcansi, LA TRAMONTANA no deixarà res per vert, es á dir, ho bufará tot, procurant aixecar moltas de las superficies disfressadas de virtut que tapan asquerosas llagas y repugnants vicis de la defeciuosa societat en que vivim.

Ja 'ls nostres lectors coneixen per quina classe sentim predilecció y per quins interessos estarém sempre á la bretxa.

Acérrims partidaris com som no ja solament de la igualtat política, sino de la més trascendental, de la igualtat económica, defensarém en primer terme los drets del poble treballador, sense mistificacions ni termes mitjos, sino anant dret sempre á lo just, estiga ó no estiga en contraposició ab tot lo que 'ns rodeji.

Al mateix temps que defensarém á peu firme los interessos populars, no retrocedint may sino devant de la lley que estém obligats á cumplir, sia bona ó dolenta, de bon ó de mal grat, també atacarém ab coratje y dalit aquesta senyora calamitat dels pobles que s'enomena Política, que ve á ser la enclusa ahont se forjan totas las cadenas y 'l laboratorí ahont se condensan totas las tiranías.

Com tampoch farém may á ningú la guerra per sistema, sino tan sols per lo que sos actes mereixin, á nostre entendre, aixó vol dir que també aplaudirém tots aquells actes de nostres contraris que creguem dignes de loa, y per donarne una mostra, comensém desde aquí mateix per dedicar un aplauso á La Campana de Gracia que s'ha separat d'en Castelar per haber aquest senyor fugit d'estudi en la qüestió del tractat de comerç, fent lo mateix que va fer La Campana quan ab nosaltres va comprometre á discutir l'Autonomia y 'l Pacte.

Y á propòsit, senyora Campana; si allavoras vosté també va fugir d'estudi y ara ho tira en

cara á n' en Castelar, es facil que avuy també vosté mateixa se'n arrepareixi, que al cap-devall ja se sab que de *sabis es mudar de parer*. Donchs bé, nosaltres, avuy lo mateix que avans, estém disposats, sens guardar cap rencor antich, á recullir aquell reto llesat allavoras per vosté als vents de la publicitat, dihent «que desafiava al home més enamorat de las teorías á que li demostrés que fos realisable lo sistema de l' Autonomia y del Pacte.»

Ja ho sab; nosaltres avuy lo mateix que ahir. Encara que, en aquest punt, tenim de ferli justícia, puig creyém que *La Campana de Gracia*, avuy lo mateix que ahir, també fugirá d' estudi eludint tota discussió, ó sia fent exactament lo mateix que ha fet en Castelar en la qüestió del Tractat de Comers ab França, y per lo qual *La Campana* ha fugit del colégi de son antich mestre, mereixent per tal motiu un aplauso de LA TRAMONTANA.

Quatre paraulas per acabar.

Nosaltres farém barrinar tot nostre caletre pera evitar un disgust á D. Mariano, que al cap-de-vall es un bon *senyor* que compleix ab pena son ofici portantnos piadosament al Tribunal de Imprenta, lo qual no obsta pera que li desitjém poca feyna com á Fiscal y moltas felicitats com á persona. Pero ab tot y 'ls nostres bons desitjos, com nosaltres som gent de fora, per mes cuydado que hi posém no 'ns garantim un pas en fals, y ja diu lo ditxo que allí ahont menos se pensa salta una denuncia ¡vull dir! una llebra.

De tots modos, consti que nosaltres preferim molt mésanar á parar al Tribunal de Imprenta, que al cap y al fi es especial per aquesta classe de *delictes*, que no que se 'ns apliqui lo sistema fusionista de fer lo que 'ls sembla y res més, enviantnos al tribunals ordinaris, ahont un te de veures las caras ab un jutje acostumat á tractar ab crimiñals y á enviar gent á presiri ó al pal, exposantse 'l periodista á que 'l prenguin per altre y pagui ab las propias costellas la agena equivocació.

Y despedintse de sos estimats lectors, res més te que dirlos per avuy

LO PAGÉS DEL AMPURDÀ.

RESSURRECCIÓ
DE
LA TRAMONTANA

Per parlar clá y catalá, ab intenció noble y sana, la popular TRAMONTANA honrosa mort va trová.

Satisfet fins ab excés, algú ab sa mort va quedarne, y tal volta sens pensarne que ressucitar pogués.

Més, per sort, ella ha pogut rompre sa pesada llosa y desde aquest moment gosa d' una robusta salut.

Y al instant que ressucita, (mentres al dolents aterra) á la catalana terra de bon cor la felicita;

Perque ab gran satisfacció veu que per fi 'ls catalans tenen tots, com bons germans, una sola aspiració,

Y á més veu LA TRAMONTANA, que avuy, fins la gent més fina, com ella dú barretina, ¡barretina catalana!

Francisco LLENAS

(2 de Maig de 1882)

GRACIAS Á TOTS

Avuy que altra vegada saludém la llum de la publicitat, llibres ja del callament ab que 'ns tenia la condemna imposada á LA TRAMONTANA per lo tri bunal d' imprenta, en virtut de

una lley de circunstancias dictada per en Cánovas, desprestada desde la oposició per los que ara govern y aplicada encara com avans; avuy que 'ns obém de nou en lo plé goig de escriure tot all que no sia penat, aprofitém la ocasió pera donar públich testimoni del agrahiment que senn per quants s' han interessat per la nostra aplicació y en especial per lo *senyor Vallés y Ribot* que tan brillantment va sostenir la defensa devant del tribunal de imprenta.

Y com creyé oportú recordar algo de lo que nostre amicva dir en aquella ocasió, extractém seguidaent las notas que varem pendren.

«LA TRAMONTANA, —deya.—es lo primer *periódich denunciat* en Catalunya desde la caiguda dels *conseladors* y pujada dels *fusionistas*. Aixó no ra d' estranyar perque dit *periódich* está sepre en constant *pecat*, ja que es libre-pensadé, aboga per la emancipació política y social el poble y s' escriu en llengua catalana. Tot així li atreu necessariament l' odi de tots aquells que trovantse bé dintre l' actual organisió polica y social, sostenen que vivim en lo milló dels mons possible; de tots aquells que amais de la obscuritat que amaga la realitat de las cosas, aborreixan la llum de la rahó que busca ellumina las veritats; y de tots aquells que senten pròxim lo *daltabaix* de sa antigua é injusta dominació, á mida que veuhen com se esarrolla y creix l' esperit regional, com renix la literatura, l' caràcter, la historia y la llengua catalana, y ab ellas las demás provincials.

Al analizar l' *Sr. Vallés* l' article denunciat, feu varias citas de la historia de Catalunya totas molt oportunas en demostració del esperit práctic que demostrá sempre la Confederació Catalana-Aragona, tant diferent del esperit d' aventuras dels *reys* d' Aragó y Castella, fent ab aquest motiu un paralelo entre la conducta cruel seguida ab los juehus per Isabel la católica en plé renaiament y la magnánima conducta adoptada en plena edat mitja ab los hebreus per D. Jaume lo *conquistador*»

Acabá l' *Sr. V.* ab un periodo brillantíssim expressant la *coñianza* que tenia al veure presentada á las Corts una proposició del *Sr. Canamaque* demarant la derogació de la lley de imprenta.

Sentim que 'l *govern* d' en Sagasta hagi desmentit al *Sr. Valés* y Ribot en lo que 's refereix al últim concepte.

En una casa que 's construeix prop de la nostra imprenta, dimecres van ocorre algunas desgracias entre 'ls obrers allí empleats.

Tothom ho atribuía á falta de cuidado per part del encarregat ó *empresari* de las obras, cosa que podria molt ben ser.

De tots modos poden estar segurs que de aquesta feta ningú anirá á presiri y si las víctimas han deixat familia desvalguda se morirán de gana sense que la societat se 'n posi cap pedra al fetje.

Aixó de presiris, Fernando Póo, Las Marianas, etc., etc., quedarà á disposició dels obrers que no hagin mort de desgracia, si demá 's posan en vaga reclamant lo just.

Son ja alguns los *traballs* presentats al certámen de Sabadell obtant á un premi ofert al que millor espliqui la manera d' evitar la lluyta del Capital y l' *Traball*.

Per més que s' *escrigui* y 's fassi y se digui y se donguin premis, existirá aquesta lluyta, mentres la propietat siga individual y no colectiva.

Ja per endevan desafiém al autor que resulti premiat á Sabadell, y fins al mateix jurat si vol, á debatre aquesta qüestió.

Encara no hem acabat lo tip de riure que va produhirnos la memoria sobre 'l mateix tema premiada á Igualada l' any passat.

Vostés ja 's recordarán que 'l *Sr. Fiscal* va denunciarnos per atachs al dogma de la *virginitat de Maria*; atachs que en opinió nostra eran dels *católichs catalans*.

Donchs lo mateix *pecat* va cometre un altre *periódich* al dir net y pelat que:

«La *virginitat de Maria* no fou perpétua.»
«*Jesús* tingué quatre germans varons y además germanas.»

Y á pesar de regir una mateixa lley de Imprenta per tots los *periódichs* espanyols, nosaltres hem estat vint setmanas sense sortir al carrer y aquell *periódich* continua en la seva molt important salut, de lo qual nos en alegrem de veras.

Lógica de las lleys ó dels empleats de ferlas cumplir.

A Igualada l' *arcalde* publicá un pregó anunciant que s' habia concedit un nou plasso per pagar 'l trimestre passat sense recárrech.

Es precis dir que casi tothom va fer la mitja rialla?

Vostés ja suposarán que 'l *delegat* d' hicienda un cop finit lo nou plasso era capás de fer cent tamborellas sense cáureli un xavo de la butxaca.

Ey! dels cobrats á Igualada.

Nostre estimat *colega El Diluvio* excita als catalans á que s' acostumin á escriure en son propi idioma en comptes de usar la llengua madrilenya.

Esperém ab ansia que 'l *colega* dongui lo exemple, eixint á llum escrit en catalá, si no vol que li digan que predica 'l que no creu.

Suposo que tots vostés ja deurán estar entrats de tot alló del *Sindicat* de Madrid ab motiu de las novas tarifas.

Lo seu president, en Maltrana, va ser embargat fa pochos dias, y per pagar los deutes del Estat va despendres de un magnífich retrato del *rey Alfons*, qual moble fou valuat en 4,000 pessetas.

Portan lo retrato á la subasta, ahont se presentaren molts concurrents pera l' espectacle, pero pochos á la compra.

Crida 'l *subastador*:—Quatre mil pessetas, ¿qui 'n dona més?

Ningú piula.
Tornan á la pregunta y meteixa resposta.
¿Ningú hi diu res? Donchs á tocar la baixa.
Dos mil siscentas xexanta sis pessetas, ¿qui 'n dona mes?

Igual que si ho diguessin á la paret.

¿Ni por esas?
Donchs al preu just de lo que déu lo contribuent embargat:

Cincentas pelas y pico, mes las costas del embarg.

Ni aixis va poguer ser colocat lo retrato del *rey Alfons*.

Se veu que no hi habia aficionats á n' aquesta classe de mobles.

Al últim un concurrent, segons llegeixo en un diari, en un arranque no se de que, va prométren ¡¡CINCH CÉNTIMS DE PESETA!! aixó es, un *perro chico*.

Mosca!

Una pregunta:

Lo quadro tenia un *march* que valia algunas dotzenas de duros, deixant apart la tela y 'l valor de la pintura.

¿Se fixaria 'l comprador en alguna particularitat per arribar á oferirne 'ls cinch céntims?

*

No cal dir que 'ls *subastadors* no adjudicaren la *prenda* á tal preu.

Aixó hauria sigut abandonar massa 'l género. Segons diu un *corresponsal* de Madrid, decidiren tornar-lo á son amo, sollicitant los dongués objectes de més utilitat pera ferne quartos.

A Madrid han celebrat la trista diada del 2 de maig, recort de la guerra del francés que si alguna cosa fá es renovar odis antichs.

A Madrid al mateix temps insultavan la idea provincialista iniciada aquestos dias.

De manera que á la vila del ós se cuydan de insultar lo provincialisme y ells celebrant lo 2 de maig fan una cosa molt pitjor: lo patriotisme en perjudici dels que no son espanyols.

Jo 'ls atiparia de barretinas pel cástich.

Mireu quinas comparacions y quins recorts porta un diari de la vila de la ganduleria:

...ahir, després dels elogis sens mida qu' en Castelar tirá al govern d' en Sagasta, se li podia recordar qu' en la sessió del 2 de Maig de 1872 —ara fa deu anys— dirigia l' orador republicá aquestas agressivas paraulas á en Sagasta, president del Consell de ministres de Amadeu I y la Constitució del 69:

«Los homes polítichs no son lo qu' ells volen, sino lo que 'ls partits indican;..... Sagasta, l' amich d' en Calvo Assensio, lo progressista impugnador ardent de la unió lliberal, ha reculat empenyat pera demostrar qu' es una degeneració de la rassa dels Gonzalez Bravo» (Aplausos á l' esquerra).

També aplaudeixan á en Castelar los de la majoria per parlar al revés de deu anys enrera, avuy qu' en Sagasta es president del Consell de ministres ab Alfonso XII y la Constitució del 76.

Y després fieuvos de la gent de Madrid, provincians.

** **

Lo marqués de Molins ha dit una cosa bona en lo Senat:

«Qu' ell accepta mes be la barretina que 'l barret diplomátich que serveix per fer cortesias á qui tracta de imposar al pais algo perjudicial.»

¡Molt ben dit!

Pero... eres turco y no te creo.

Aquí hont diu turco llegiu conservador.

** **

Sembla que además del de comers s' ha fet un altre tractat ab Fransa.

Nostres lectors recordarán que quan alló dels assassinats d' espanyols á Saida per las hordas de Bou-Amema se va parlar de demanar indemnizació á Fransa.

Donchs be, lo resultat d' aquesta demanda ha sigut la concessió per part del govern francès de un milió de pelas á cambi de tres milions de franchs que nosaltres li donarém per los perjudicis que li hagin ocasionat las insurreccions cantonal, carlista y cubana.

Aixó 'm recorda lo negoci d' en Robert ab las cabras que 'n donaba duas de blancas per una de negra.

** **

Tenim lo gust de participar als lectors que LA TRAMONTANA encara te las mateixas opinions de quan va habérselas ab la Campana de Gracia.

No pot dirho aixís mateix lo nostre company de polémica.

Te la paraula Mlle. Castelar.

** **

Diumenge es la festa dels Jochs Florals.

Espero contar las barretinas que hi haurán. ¿En portará lo cos d' adjunts? ¿Y los mantenedors?

Visquéu y vejém.

** **

Aquesta setmana ha sigut fecunda en desgracias de treballadors.

No 's te noticia ni d' un capitalista que hagi caigut de cap-bastida.

Y l' armonia entre 'l capital y lo treball continua inalterable.

** **

Lo públich del Masini va armar un xivarri á un tenor italiá cridantli ¡Serenó! ¡sereno! per que 'l pobre home tenia la veu esbroquellada.

Ara figureuvos com en sortiria en Camacho d' entre una gent aixís.

Está clar; si 'l home es tan bon ministre com aquell tenor bon cantant.

** **

¿Han vist á Búrgos?

¡Vaya un descaró!

¿No 'ls ha passat pel barret no pagar la contribució ni deixarse embargar?

¡Aquesta sí que fora bona!

¡Com qui 'm sitiar per fam al govern!

Aquella gent no paga la contribució, y, com es natural, apremi al canto y embarg á la cantonada.

¿Ells que sí? tancan totas las portas.

¡Oh! ¡y encara fos aixó tot!

Lo pitjor del cas fou qu' deurian fer alguna expressió massa expressiva de carinyo als embargadors; que aquestos sacorralaren ab pany y clau dintre una tenda, hont passaren unas quantas horas ab la brota que es de suposar.

Los agents de ordre públich no pogueren posar lo seu nom en ideá, y sortí que la *benemérita* va anar á defensar los drets individuals, dels individuos embargadors, entre 'ls quals se diu si ja hi havia qui teia algunas parts de rosari adelantadas.

¡Y després dirán del pole!

Ni llévantli la pell se pot tenir content!

** **

La reaparició del nostre periódich coincideix ab la brotada de barretinas que ha posat los carrers de Barcelona fis un mercat de flors boscanas.

M' en alegre per que 'l pagés de la nostra vinyeta trobará compays per tot arreu ahont no parlin la llengua del sigrons.

** **

A propósit d' aquestallengua.

Mireu á que ha vingut á parar:

L' emperador Carlos V deya que era la llengua per parlar á Deu;

Després d' escrit lo *Quijote*, se 'n digué la llengua de Cervantes;

Y ara que la literatura castellana está en decadencia y ja tan sols arveix per fer discursos en lo Congrès, que al ap y al fi cauhen sobre la butxaca del contribuyent, ¿cóm la titularém á la llengua dels madrienyos?

Idioma de las contribucions.

** **

En l' últim sorteig del joch oficial nomenat loteria, han tocat tres premis grossos á Barcelona.

Pero no os entussasmeu, ep; que pot ser avans de arribar los naps de Madrid tindréu de pagar las contribucions camatxeras ó vos embargarán.

** **

Tres periódichs sorten en catalá y ab noms de cosas purament catalans s' haurán cridat en aquestas horas per los carrers de Barcelona: *La Barretina, La Sardana y La Tramontana.*

A Madrid, en contraposició, podrian publicar: *El Gutierrez, La Contribucion, El Garbanzo, El Cesante, El Empleado, La Holgazanería, El Pedigüeno, etc., etc.*

A, E, I, O, U

Ó LAS VOCALS DE M' AYMIA

(IMITACIÓ)

Diguí un jorn á m' aymia que sos ulls me feyan encisar,

y sas tendras miradas convertian mon cor en un volcá;

que foll d' amor per ella delirava, y va respóndrem:—¡Ah!

Vaig dirli que sa boca petonera rich buch n' era de mel,

y qu' en sas galtas de color de rosa daria jo un dols bes;

mes ella, fugintne temerosa, me va respondre:—¿Eh?...

Vaig dirli que als desdenys y trega calma donguera prompte fi,

que 'l fel que son cor me regalava á mi 'm feya delir;

dels ulls llavors cayentli duas perlas, va fer plorosa:—¡Ih!...

Ser rich y potentat jo prou volguera, per darte ab mon amor

joyells riquíssims, palaus y carruatjes, y tot un gran tresor;

mirantme allavors enamorada, me va respondre:—¡Oh!

Y al dirli ja que tota ma fortuna habia ben perdut,

qu' en tot y ser al vespre d' aquell dia estava encar dejú,

mirantme rabiosa y ab despreci,

fugint va ferme:—¡Uh!...

Pepito GARLOPA

L' ex-rey de Nápoli, trovantse á Paris tan tronat que fins perillava li possessin los trastos al carrer per no poguer pagar lo pis, ha tingut de passar per l' humiliació de que certs diplomátichs demanin per ell al rey de Italia una caritat.

Si quan era xaval hagués après un ofici, en previsió de lo que li podria succehir, de fixo que se hauria estalviat aquesta vergonya y podria guanyarse la vida honradament.

** **

Se murmura que 'l senyor Urquinaona será arquebisbe de Búrgos y ja no parlará contra 'l tractat de comers de la manera que ho hauria fet.

En tal cas ¡eh, quin mico als que li besaren l' anell al anarsen á Madrid!

A mi no m' estranyará gens aquesta conducta.

Lo bisbe es amich d' en Camacho...

Y además... es home y poden agradarli las distincions com á un altre.

** **

Lo dia 7 se celebra á Celrá la festa major en honor de son patró *San Thou*.

Bon sant pels católichs.

** **

En Castelar renuncia generosament la representació de Barcelona en las Cortes.

—Puesto que *Leonor* no me quiere...

** **

Ha mort l' arcabisbe de Búrgos.

Algu deurá ferhi bona rialla.

** **

L' ajuntament d' Hostalrich ha pres l' acort d' usar barretina en los actes oficials.

Vamos, vamos ¡quins regidors mes trempats! Qualsevol dia son capassos de pendre algun altre acort que m' engrescará de valent.

EPÍGRAMAS

—M' ha dit que baixa en Savé per curarse; está molt mal.

—Ja ningú 'n farà cabal,

puig que venint ell, sá-vé.

Rosendo ARÚS y ARDERIU

Lo desventurat Bertran

altre vespre va esclamar:

—Jo no tinch res per sopar

y 'l meu fillet es *infant*.

A. FARIGOLA

De las senyoras del dia

se queixa don Margarit,

y no diu cap tonteria;

puig ell sent gran simpatia

per senyoras... *de la nit*.

L. I. MILLÁ

XARADAS

Una lletra es ma *primera*

y també ho es la *segona*

nota musical *tercera*

y 'l meu tot un nom de dona.

** **

GEROGLIFICH

LO d OL

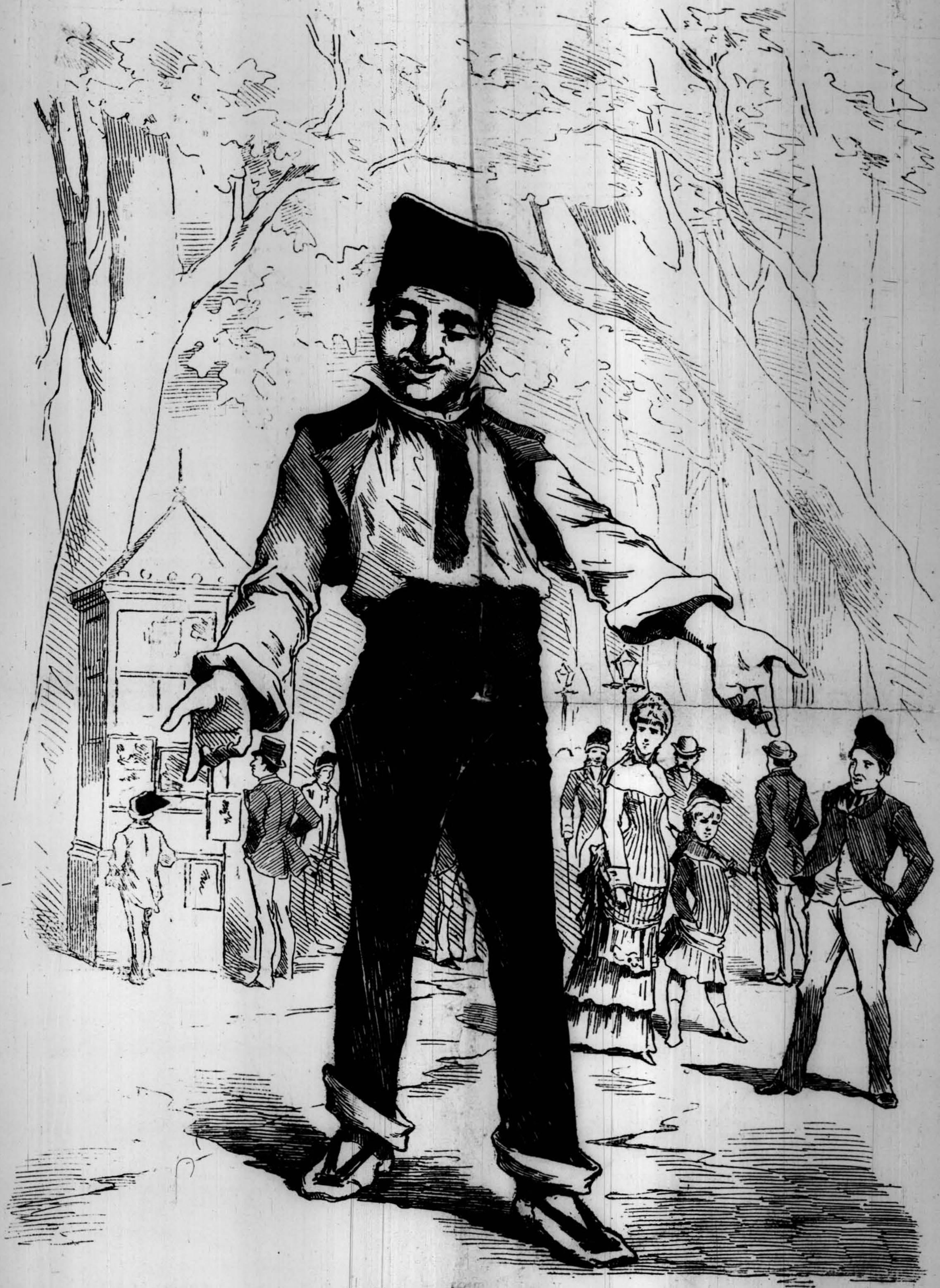
αααα

FEBRA y GROGA

D

JUDAS

RUCH NAFRAT

Al sortir LA TRAMONTANA
cumpleix com persona fina,
saludant de bona gana
als que honran la barretina
de la terra catalana.

